

Gang Delcassé var Minister i Frankrig, og Cambon var Gesandt i London. Man ser altsaa, at i de Forhandlinger, der ere førte med England og Frankrig, have disse Stater staaet urokkelig fast, de have ikke givet efter saa meget som en Tøddel. Dette medfører igen, at man har optaget den Traktat, der blev indgaaet mellem England og Frankrig, og at der efter disse Overenskomster ikke er et eneste Tilfælde af obligatorisk Voldgift. Det vil sige, at man kan aldrig nogen Sinde forud bestemme, om et vist Tilfælde vil kunne bringes ind under Traktaten eller ikke, idet de Begreber, der opstilles om Livsinteresser, om Landets Selvstændighed og navnlig den nationale Ære, ere ganske ubestemmelige. Som Følge deraf har man ikke ved disse Traktater vundet Sikkerhed i noget som helst Tilfælde for, at Voldgift kan finde Sted, saa at man praktisk taget egentlig omtrent er stillet som før.

Der er efter min Mening her noget, der er meget betænkeligt — jeg kan heller ikke i den Henseende dele den Anskuelse, den ærede foregaaende Taler fremsatte —, og det er, at der mangler en Bestemmelse om, hvorledes Spørgsmaalet om, hvad der er national Ære, skal afgøres. Det ses af Bemærkningerne, at der har været ført Forhandlinger derom, men at det har været umuligt at faa Overenskomsten suppleret med bindende Udtalelser om hver Parts Ret til selv at afgøre Spørgsmaalet. Forholdet er, som det høje Ting let vil se, at naar en Stat ser sig foranlediget til at gøre Undtagelser i en Voldgiftsoverenskomst med Hensyn til Sager, der vedrøre den nationale Ære, kan denne Stat konsekvent ikke tillade, at dette bedømmes af Haagerdomstolen. Det er en Inkonsekvens, der ganske vist, som den ærede Taler bemærkede, har fundet Sted; men en Stat, der hævder, at den ikke vil gaa til Voldgift i Sager, der angaa den nationale Ære, kan ikke henlægge Spørgsmaalet om, hvad der er national Ære, til Bedømmelse af andre. Som Følge heraf staa der, naar man vil undtage disse Spørgsmaal om national Ære, kun to Udveje aabne, enten, at hver Stat bestemmer dette suverænt, eller at Spørgsmaalene henskydes til fremtidige diplomatiske Forhandlinger: Jeg anser den første Udvej for den bedste. Saa kan ganske vist enhver Stat, Frankrig, England eller Danmark, sige, at dette eller hint Tvistemaal hører under den nationale Ære, men saa ere Vilkaarene dog i hvert Fald lige. Hvis Frankrig eller England skulde paa urime-

lig Maade sige: Det Spørgsmaal skal ikke for Voldgiftsretten, det angaar den nationale Ære, kunne vi trøste os med, at Forholdet dog staaer lige, og vi kunne svare det samme i paakommende Tilfælde.

Den anden Udvej er, at det kan afgøres ved fremtidig Forhandling, og det maa vel være Meningen, eftersom der ikke er givet nogen bindende Vedtagelse. Jeg skal ikke nægte, at jeg vil være nogen Betænkelighed, og jeg vil tilføje Uvillie, mod at indgaa en Traktat, naar der var et bestemt Punkt, om hvilket det ikke var muligt at faa Modpartens Mening at vide. Jeg vilde sige: Vi kunne skrive en god Traktat, og vi kunne skrive en daarlig Traktat, men ikke en Traktat, hvor vi ikke kunne se noget om, hvad den betyder. Naar imidlertid Spørgsmaalet om national Ære ikke er afgjort, staaer et vigtigt Punkt hen i det uvisse, og det vil sige, at man risikerer, hver Gang man ønsker at anvende Traktaten, at Sagen indledes med Strid om selve Traktaten. Jeg vilde derfor have fundet det rimeligt og af Betydning, hvis det havde været muligt, at der havde staaet noget om, hvorledes Afgørelsen af Spørgsmaalet om, hvad der er national Ære, skulde finde Sted. Maa jeg tilføje, at jeg ved godt, at det ikke havde været muligt, og at hverken England eller Frankrig havde villet indlade sig derpaa.

Med Fare for at trætte det høje Ting maa jeg maaske blot opholde mig et Øjeblik endnu ved dette Forhold. Man har sagt: For Danmark er det ligegyldigt, vi ville alligevel indgaa paa Voldgifter, selv om Frankrig eller England uretfærdig unddrager sig den i et enkelt Tilfælde. Det kunne de, naar de selvstændig bedømme Tilfældet, men vi ville aldrig unddrage os Voldgift. Dette Ræsonnement beror imidlertid paa et internationalt Fejlsyn. Det er ikke saaledes, at Danmark, naar der ingen Traktat er, i alle Tilfælde vil gaa ind paa Voldgift. Der er mange Tilfælde, hvor man ikke behøver det, men hvor man, sikker paa sin Ret, kan lade Sagen blive staaende eller faa den afgjort til sin Fordel ved diplomatiske Underhandlinger, og disse have ganske anderledes Vægt, naar der ingen Domstol er at gaa til, og der ingen Voldgift er. Danmark bliver ikke lige godt stillet, hvad enten der er Voldgift eller ikke, det gør den kun, naar der er Ligelighed, og det er der ikke, fordi denne Bestemmelse mangler.

Der er en anden Ting, jeg ikke kan undlade at fremhæve, det er, at den højtærede Udenrigsminister med stor Føje —